

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

Italiensk

Undervisningsmateriale
til karrierelæring på
ungdomsuddannelserne

INTRO TIL MATERIALET

Kære kollega!

Dette materiale har temaet karrierelæring som omdrejningspunkt og tager udgangspunkt i et todelt karriereperspektiv: Karriere i Italien og karriere med Italien.

1. Karriere i Italien

Første del af dette materiale (Karrierevalg) giver anledning til refleksion over karrierevalg og indeholder en gloserset artikel fra *Corriere della Sera*, anden del (Karriere i Italien) viser eksempler på store virksomheder i Italien og tredje del (En danskers karriere i Italien) giver et eksempel på en dansker, der har bosat sig og gjort karriere i Italien, herunder et interview på italiensk fra Firenze.

Hvad angår niveau er første del tænkt til 3. g, anden og tredje del til 2. g, men flere af øvelserne i anden og tredje del kan også bruges i 1. g. Opgave 2 og 3 i tredje del egner sig dog bedst til slutningen af 2. g (eller 3. g). Under alle omstændigheder kan det være en fordel at kigge på opgaverne i tredje del, inden interviewet afspilles.

Et bud på længde kunne være at læse første del på to moduler à 90 minutter med matrixgrupper og den forkortede tekst, men hvis man foretrækker en mere traditionel gennemgang og måske også den uforkortede artikel, vil forløbet strække sig over længere tid. Et bud på anden og tredje del tilsammen ville være cirka to moduler à 90 minutter, men de kan sagtens læses hver for sig, og der kan udvælges i opgaverne.

2. Karriere med Italien

Her er materialet også delt i tre dele, som progressivt kan bruges til henholdsvis brobygning og/ eller 1. g, 2. og 3. g med ca. et modul à 90 minutter for hver del.

Første del er en PowerPoint-introduktion, hvor de første to slides blot introducerer til selve karrierelæringsbegrebet og materialet for alle tre årgange, og de kan derfor springes over, hvis man bruger det til brobygning eller italiensk i grundforløbet. Selve præsentationen starter med fokus på aktuelle handelsrelationer mellem Danmark og Italien, og hvilket potentiale viden om sprog og kultur rummer i forhold til en udvidelse af disse handelsrelationer. Herefter følger der slides, der introducerer til italiensk geografi, sprog og kultur primært på det visuelle plan, og til sidst en oversigt over beskæftigelsesmuligheder i Italien for elever, der har haft italiensk i gymnasiet. Der er tilknyttet en Kahoot til PowerPointen, som både samler op på et udpluk af indholdet og samtidig introducerer eleverne til to af NCFF's "Gå ikke glip af italiensk"-videoer.

Anden del til 2. g er baseret på en undersøgelse foretaget blandt 40 tidligere gymnasieelever, der har haft italiensk. De fortæller på dansk, hvad de har brugt deres viden om italiensk sprog og kultur til efter gymnasiet. Øvelserne til disse beretninger træner bl.a. elevernes evne til at omformulere informationer, de har fået på dansk, til italiensk. Der er tilknyttet quizlet med forslag til glosor, eleverne kan lade sig inspirere af.

Tredje del består af interview af to meget forskellige karriereprofiler, som begge har det til fælles, at udgangspunktet for deres karriere har været studiet af italiensk sprog og kultur. Til de to video-optagelser er der udarbejdet mundtlige øvelser med glosor og en skriftlig øvelse, der træner del-prøve 1-kompetencer.

Der er udarbejdet et retteark til materialerne, der kan rekvireres ved at sende en mail til ncffost@hum.ku.dk fra din skolemail, skriv "Retteark karrierelæring italiensk" i emnefeltet.

Buon lavoro e – speriamo – buon divertimento!

Kirsten Wellner Jensen og Gitte Leonessi

Andre undervisningsmaterialer, der indeholder et karrierelæringsperspektiv:

Daniela Pepe, Giovanni Garelli

Al lavoro! - corso di italiano per stranieri in contesto lavorativo - A1; Loescher Editore Torino, 2016

Nicoletta Cherubini

L'italiano per gli affari - corso comunicativo di lingua e cultura aziendale; Bonacci Editore Roma, 1992

Anna Costantino, Antonella Rivieccio

Obiettivo professione - corso di italiano per scopi professionali - A2-B1; Bonacci editore, 2014

MODUL 1

Karrierevalg

Hvilke forventninger har forældre til deres børns karrierevalg, og hvordan modsvarer det børnenes egne ønsker?

Nedenstående artikel fra *Corriere della Sera* (i uddrag) drejer sig om forældres forventninger til deres børn i forbindelse med overtagelse af en familievirksomhed og om børnenes egne ønsker, der ikke altid lever op til forældrenes.

En gloseret udgave af artiklen i fuld længde kan findes her: <https://cutt.ly/vEjouoV>

La vera sfida per gli imprenditori: i nuovi stili di vita dei figli

di Paolo Morosetti 28 mar 2019

Ogni qual volta che ci relazioniamo con un'impresa familiare, è molto frequente ascoltare genitori che con un certo orgoglio affermano: «Vogliamo passare il testimone ai figli». Si tratta di un desiderio molto sentito, si direbbe del tutto naturale, che sottende tre convinzioni di fondo che possono manifestarsi individualmente o congiuntamente. Innanzitutto, i genitori immaginano un percorso di carriera per i figli simile a quello sperimentato da loro nel passato. Poi, ritengono che nelle loro scelte di carriera, la next generation miri principalmente a trovare un lavoro nell'impresa di famiglia. Infine, credono che lavorare nell'impresa di famiglia sia un dovere per i figli: il loro destino.

Sfida sb f udfordring

Imprenditore sb m
erhvervsdrivende

Impresa sb f virksomhed

Passare il testimone a qlcu. give
stafetten videre

Sottendere vb indebære

Millenials e Generazione Z

Questi convincimenti, ahimè o per fortuna, non rappresentano più le aspettative di carriera di gran parte della next generation che esprime stili di vita e aspettative del tutto nuovi. In particolare, per la generazione Y, i Millennials, e per la generazione Z, i Centennials. Giovani, estremamente innovativi nel loro modo di pensare e compiere scelte, che si aspettano dalla generazione al comando altrettanta attitudine.

Feedback: state sinceri

Merita osservare che l'attuale next generation si vede maggiormente come un talento potenziale anziché come figli o eredi dei loro genitori. Ricerca sempre più meritocrazia, formazione, percorsi di carriera competitivi. La maggior parte, inoltre, ritiene che le imprese debbano essere guidate e gestite da persone che abbiano competenze adeguate. E apprezzano anche ricevere feedback veritieri e in modo professionale perché sono ben consapevoli che è l'unico modo per progredire nel loro percorso di sviluppo individuale. Non bisogna nemmeno dimenticare che solo alcuni esprimono chiaramente una volontà di entrare nell'impresa di famiglia fin da giovani, mentre tanti altri intendono perseguire carriere del tutto differenti, che considerano appaganti e motivanti. Altri ancora sanno che per maturare una scelta definitiva devono prima esplorare diverse opzioni, in autonomia e lontano dalla sfera di influenza familiare.

La generazione al comando rischia dunque di trovarsi disorientata di fronte alle scelte di carriera dell'attuale next generation?

Sfide

Il rischio è oggettivamente alto. Si affronta se la generazione senior si impegna a capire le nuove sfide per poi prendere decisioni meno convenzionali e standardizzate al fine di attrarre e trattenere i talenti familiari.

Prima sfida: attrarre coloro che lavorano fuori dall'impresa di famiglia

Una ricerca accademica supportata dalla società di consulenza Ey, il progetto Guess, svolta su un ampio campione di studenti universitari - 34 paesi, 109.000 questionari raccolti - mostra che solo il 3,5 per cento degli intervistati intende entrare nell'impresa di famiglia dopo essersi laureato e solo il 4,9 per cento intende compiere tale scelta nei 5 anni dopo la laurea.

Millenial *sb m/f person, der er født mellem 1985 og 2005*

Generazione Z den generation, der er født mellem 1997 og 2012

Compiere *vb gennemføre*

Altrettanto *adj samme*

Meritare *vb være værd*

Anziché *konj frem for*

Erede *sb m/f arving*

Meritocrazia *sb f den opfattelse, at enhver form for anerkendelse (fx rigdom og succes) skal måles ud fra den enkeltes fortjeneste*

Formazione *sb f uddannelse*

Gestire *vb drive, administrere*

Adeguato *adj passende*

Veritiero *adj sand(færdig)*

Sviluppo *sb m udvikling*

Appagare *vb tilfredsstille*

Impegnare *vb forpligte*

Trattenere *vb holde på*

Svolgere *vb udfolde, udføre*

Ampio *adj udstrakt, vid*

Laurearsi *vb tage/bestå kandidateksamen*

La maggioranza degli studenti, anche figli di imprenditori, preferisce invece andare a lavorare all'esterno. Si cerca la media o grande dimensione, dove si può imparare nell'anonimato.

Talento e competenze, ma non in famiglia

Il dato fa riflettere. Quando la next generation vuole lavorare in organizzazioni dove sviluppare talento e competenze, i genitori dovranno dimostrare di avere la capacità di saperli attrarre nell'impresa di famiglia nel momento più congeniale, assicurandosi che il processo di ingresso avvenga in modo professionale. Questo significa costruire percorsi di carriera all'interno dell'impresa familiare, disegnare pacchetti retributivi che siano percepiti come equi esternamente e internamente, promuovere iniziative formative che mantengano aggiornate le competenze dei giovani, e adottare processi trasparenti per selezionare la futura leadership.

Niente di nuovo si direbbe: la next generation vuole essere trattata come suggerito dalle *best practice* nel campo della gestione delle risorse umane a qualsiasi impresa.

Coinvolgimento emotivo

Un consiglio alle famiglie imprenditoriali con figli che stanno facendo un'esperienza lavorativa all'esterno: non dimenticate di investire tempo per mantenerli interessati e coinvolti sul piano emotivo alle questioni familiari. Inoltre, è vero che bisognerebbe adottare le *best practice* riguardanti la gestione del personale, ma in questo tipo di imprese anche la sfera familiare deve essere propriamente coltivata, non solo quella di business.

Seconda sfida: incoraggiare lo spirito imprenditoriale dei giovani

Il progetto Guess fornisce un altro dato sul quale soffermarsi: un terzo degli intervistati dichiara che vorrebbe creare una start-up dopo la laurea. Si tratta di un trend molto positivo, come testimoniato da molti casi anche nel nostro Paese. Per esempio, durante i suoi studi universitari Riccardo Ocleppo ha creato un portale di social learning, Docsity, nel quale tutt'oggi lavora seppur si interessi anche del business di famiglia. Maria Sole Ferragamo, nipote di Salvatore, dopo gli studi al Politecnico di Milano e un master al Center Saint Martins College di Londra ha lanciato una propria realtà imprenditoriale insieme a Leila Hoda: So-Le Studio che produce gioielli e accessori partendo dagli scarti di lavorazione delle maison del lusso e della moda.

Anonimato *sb m anonymitet*

Congeniale *adj riktig*

Avvenire *vb ske*

Retributivo *adj belønnings-*

Equo *adj retfærdig, rimelig*

Formativo *adj uddannelses-*

Aggiornare *vb ajourføre*

Gestione *sb f drift, administration*

Coinvolgimento *sb m engagement*

Fornire *vb forsyne, levere*

Soffermarsi *vb (her) bide mærke i*

Seppur ... anche *konj også selv om*

Gioiello *sb m smykke*

Scarto *sb m affald*

Lavorazione *sb f produktion*

(...)

Terza sfida: integrare i giovani sensibili ai temi di responsabilità sociale e ambientale

Altro trend che distingue le nuove generazioni è la maggior attenzione verso i temi di responsabilità sociale e ambientale. Dall'altra parte, che l'unica responsabilità dell'impresa sia di fare profitti è una convinzione del tutto superata. Mentre la maggioranza dei giovani ha ben chiaro che le imprese sono *force for good*. E tale sensibilità è ancor più marcata quando sono consapevoli di ereditare patrimoni rilevanti in un mondo segnato da diseguaglianze che i social media - dimensione nella quale vivono - enfatizzano.

(...)

I figli che guardano all'etica

Marlies van Wijhe, quarta generazione della famiglia proprietaria del terzo produttore olandese di vernici decorative, Van Wijhe Verf, e attuale Ceo, quando decise di lavorare nell'impresa di famiglia, lo fece anche per contribuire a trasformare il modello di business sviluppando linee di prodotti più sostenibili. La motivazione etica influenzò le scelte.

Una carriera not-for-profit

Di fronte a giovani con spiccate sensibilità verso i temi sociali e ambientali, la generazione al comando dovrebbe prontamente ampliare la gamma di opzioni di carriera che i figli potrebbero intraprendere, includendo opzioni meno convenzionali come una carriera nel not-for-profit, in una iniziativa di imprenditorialità sociale, oppure nella fondazione familiare. In ambito aziendale, alcuni figli potrebbero invece trovare la loro strada occupandosi di attività di corporate social responsibility. Un consiglio alle famiglie imprenditoriali con figli sensibili ai temi della responsabilità sociale e ambientale: permettete ai vostri figli di sviluppare le loro attitudini all'interno del sistema famiglia-impresa perché possono diventare degli attori chiave nel collegare la cultura e le responsabilità della famiglia con quelle dell'impresa.

(...)

Corriere della sera, L'economia, Gap culturali, La vera sfida per gli imprenditori: i nuovi stili di vita dei figli, Paolo Morosetti, 28 mar 2019

Sensibilità *sb f (her)*

engagement

Marcato *adj markant*

Consapevole di
bevidst om

Patrimonio *sb m formue*

Diseguaglianza *sb f ulighed*

Vernice *sb f maling*

Attuale *adj nuværende*

Ceo (Chief Executive Officer)
Den administrerende direktør

Sviluppare *vb udvikle*

Sostenibile *adj bæredygtig*

Spiccato *adj markant*

Ampliare *vb udvide*

Gamma *f skala, række*

Intraprendere *vb påbegynde*

Ekstra glosor:

https://quizlet.Com/_9gibhc?X=1qqt&i=b6hn1

Opgaver til La vera sfida

Opgave 1

Forbind ordene til venstre med forklaringerne til højre og skriv svaret nedenunder som i eksemplet

1	Sfida	A	Credere
2	Imprenditore	B	Chi dirige un'impresa
3	Orgoglio	C	Dare ad altri un incarico
4	Passare il testimone	D	Fierezza
5	Dovere	E	Unito
6	Congiunto	F	Obbligo
7	Ritenere	G	Invito a misurarsi in una competizione
8	Mirare	H	Tendere a un obiettivo

	1	2	3	4	5	6	7	8
Løsning	G							

Opgave 2

Hvad står der i artiklen? Kryds af i boksen til højre!

		Vero	Falso
1	La vera sfida per gli imprenditori è lo stile di vita tradizionale dei figli		
2	La vera sfida per gli imprenditori è i nuovi stili di vita dei figli		
3	I genitori non vogliono passare il testimone ai figli		
4	I genitori si immaginano un percorso di carriera per i figli diverso da quello sperimentato da loro nel passato		
5	I genitori si immaginano un percorso di carriera per i figli simile a quello sperimentato da loro nel passato		
6	Secondo i genitori la prossima generazione mira a trovare un lavoro nell'impresa di famiglia		
7	Secondo i genitori lavorare nell'impresa di famiglia è un dovere per i figli		
8	Secondo i genitori lavorare nell'impresa di famiglia è solo una possibilità per i figli		

Opgave 3

Beskriv billedet med fire sammenhængende sætninger. Brug mindst tre adjektiver.
Skriv sætningerne i kassen nedenfor billedet.

Opgave 4

Indsæt de passende verber og bøj dem i den rigtige form i presente som vist i eksemplet.

Capire - pensare - comportarsi - preferire - avere - essere - desiderare - parlare - produrre

L'articolo _____ della vera sfida per gli imprenditori. I genitori vogliono passare il testimone ai figli, ma non _____ i nuovi stili di vita dei figli. I genitori _____ che i giovani scelgano una carriera simile a quella sperimentata da loro nel passato, ma non è così. I giovani non _____ come i genitori. _____ innovativi nel loro modo di pensare e compiere scelte. Desiderano merito-crazia, formazione e percorsi di carriera competitivi, e _____ andare all'estero dove si può imparare nell'anonimato. Inoltre, i giovani _____ una maggior attenzione verso i temi della responsabilità sociale e ambientale. Maria Sole Ferragamo, per esempio, ha una propria impresa che _____ gioielli e accessori fatti con scarti di lavorazione delle maison della moda.

Opgave 5

Domande

1. Cosa pensi della descrizione della generazione Y e Z?
2. A te piacerebbe creare una start-up?
3. La responsabilità sociale e ambientale è importante secondo te?
4. A te piacerebbe entrare in un'impresa familiare?
5. A te piacerebbe andare in Italia a cercare un lavoro dopo la maturità?

Karriere i Italien

Hvilke store virksomheder er der i Italien?

Det kan du få et indblik i ved at arbejde med nedenstående materiale.

Italienske brands

Kortet herunder viser de mest værdifulde italienske brands. Hvordan er de fordelt geografisk?

Opgave 1. Hvilket logo?

Kender du det logo, der hører til det enkelte brand?

Brug kortet ovenfor og indsæt brandets navn i skemaet herunder som vist ved eksemplet.

					
Kappa					

Opgave 2. Hvad dækker brandet, og hvor hører det hjemme?

Udfyld skemaet som vist ved eksemplerne

	Brand		Hvad og hvor?
1	Armani	A	Prodotti di moda, per esempio pelletteria e abbigliamento. Sede principale: Firenze
2	Enel	B	Automobili Sede principale: Maranello
3	Ferrari	C	Assicurazioni Sede principale: Trieste
4	TIM	D	Servizi finanziari Sede principale: Torino
5	Gucci	E	Telecomunicazioni Sede principale: Roma
6	Generali	F	Petrolio e gas, Energia Elettrica Sede principale: Roma
7	Intesa Sanpaolo	G	Prodotti e servizi postali Sede principale: Roma
8	POSTE ITALIANE SpA	H	Prodotti di moda, per esempio abbigliamento e calzature. Fondato nel 1923. Sede principale: Milano
9	Prada	I	Prodotti di moda, per esempio abiti e accessori. Fondato nel 1975. Sede principale: Milano
10	Eni	J	Energia Elettrica Sede principale: Roma

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Løsning		J		E				G		

Opgave 3. Gæt, hvilket brand der er mest værd!

De ti brands, der er mest værd, er de samme, som du har arbejdet med i skemaet i opgave 2. Hvilket brand, tror du, er mest værd? Hvilket mindst? Streg ud på listen og sæt dem i den rigtige rækkefølge som vist ved eksemplerne. Nummer 1 er mest værd, nummer 10 er mindst værd.

Liste over brands:

Eni, Enel, Armani, Prada, Gucci, TIM, POSTE ITALIANE, Ferrari, Generali, Intesa Sanpaolo Group

1		6	
2	Enel	7	Intesa Sanpaolo Group
3		8	
4		9	Prada
5		10	

Opgave 4. Arbejde i Italien?

Lav research på nettet og find oplysninger om et italiensk firma, du måske kunne tænke dig at blive ansat i. Det må gerne være et af de ovenstående. Skriv tre sætninger på italiensk om det firma, du vælger, i kassen herunder.

Mit italienske firma: _____

1	
2	
3	

En danskers karriere i Italien

Kunne du forestille dig en karriere i Italien?

Anette Scalvini er et eksempel på en dansker, der er flyttet til Italien og har gjort karriere som turistguide i Firenze. Du kan ved at arbejde med nedenstående materiale få en idé om, hvad det indebærer.

Du kan se en video med Anette Scalvini her:

<https://cutt.ly/IWSnGjR>

Du kan finde en transskription af samtalen med Anette Scalvini her:

<https://cutt.ly/IEjoeWV>

Opgave 1. La tessera di guida

Herunder kan du se Anettes guideskilt, *Tessera di guida*. Det har hun altid på, når hun er på arbejde for at vise turister rundt i Firenze.

- A. Hvilke oplysninger er der på guideskiltet?
- B. Hvad forestiller den røde tegning over *Comune di FIRENZE*?
- C. Hvad tror du, man skal kunne for at være turistguide i Firenze?

Opgave 2. La geografia

- A. Hvor ligger Firenze og Siena?
- B. Hvor ligger hovedstaden Rom?
- C. Hvilken by kunne du selv tænke dig at se i Italien?

Sæt krydser på kortet nedenunder, hvor byerne ligger. Find derefter selv et kort over Italien på nettet og tjek, om dine krydser står de rigtige steder.

Opgave 3. Parole chiave

A. Nedenfor kommer Anettes bud på ti nøgleord som guide i Firenze. Forbind ordene til venstre med forklaringerne til højre og skriv svaret nedenunder som vist ved eksemplet.

1	Rinascimento	A	Ha dipinto questo ritratto:	
2	Raffaello	B	Cattedrale	
3	Artigiano	C	Chi esercita una delle arti, architettura, pittura, scultura, poesia e musica	
4	I Medici	D	Ha fatto questa statua:	
5	Palazzo	E	La più importante delle grandi famiglie fiorentine nel Rinascimento	
6	Chiesa	F	Chi esercita un'arte manuale per proprio conto e in locali propri	
7	Leonardo da Vinci	G	Ha fatto questa statua:	
8	Donatello	H	Rifioritura delle arti; in Italia tra la metà del Trecento e la metà del Cinquecento	
9	Michelangelo	I	Residenza signorile	
10	Artista	J	Ha fatto un dipinto che si chiama: La scuola di Atene	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Løsning		J								

B. Skriv tre sætninger om Firenze, hvor du bruger mindst et af nøgleordene fra kassen ovenfor i hver sætning.

1	
2	
3	

Opgave 4. Guideskole i Firenze

Har du selv lyst til at blive guide i Firenze, kan du blive det på skolen her, hvor der også er mulighed for at få andre uddannelser:

LA BOTTEGA TOSCANA

Via San Gallo, 55

50121 – Firenze

Telephone: +39 055 3840638

Mobile: +39 331 3068179

Email: info@labottegatoscana.net

<https://labottegatoscana.net/>

Opgaver til interview med Anette

Opgave 1

Forbind ordene til venstre med modsætningerne til højre og skriv svaret nedenunder som vist ved eksemplet

1	rimanere	A	ignorare
2	piacere	B	fine
3	inizio	C	scuro
4	sapere	D	partire
5	chiaro	E	danneggiare
6	aiutare	F	irrilevante
7	importante	G	nemico
8	amico	H	tristezza

	1	2	3	4	5	6	7	8
Løsning	D							

Opgave 2

Domande

1. Appena arrivata in Italia Anette sapeva già parlare l'italiano?
2. Studiare l'italiano in Danimarca ha aiutato Anette?
3. Che tipo di lavoro fa Anette?
4. Perché Anette ha scelto di lavorare in Italia?
5. Perché Anette è rimasta in Italia?
6. A te piacerebbe fare la guida turistica in Italia?

Opgave 3

Skriv et brev til din ven Alberto, som du har mødt på en ferie til Toscana sidste sommer. Du fortæller ham, at du lige har hørt interviewet med Anette og fået lyst til at blive guide i Italien. I brevet kommer du ind på, hvad der bliver sagt i interviewet, og hvorfor du gerne vil være guide. Besvarelsen skal fylde 250 ord.

Du skal bruge fem af de nedenstående verber i din tekst. Verberne står i infinitiv. I din tekst skal du bruge dem i en bøjet form i én af de følgende tider. Alle tre tider skal benyttes en, to eller tre gange:

- Presente
- Passato prossimo
- Futuro

Du skal markere de fem anvendte verber med et kryds samt oplyse om den anvendte verbaltid i en fodnote.

sentire parlare capire interessarsi a pensare dire vedere volere
 andare riuscire

MODUL 2

DEL 1

Link til introducerende PowerPoint: <https://cutt.ly/eEjod4I>

Vejledning til PowerPoint: <https://cutt.ly/CERl5Yi>

DEL 2

Hvad har tidligere italienskelever brugt deres viden om italiensk sprog og kultur til efter gymnasiet?

Her kan du se oversigt over de forskellige områder, hvor eleverne har haft deres italiensk-kompetencer i spil. Svarerne er baseret på en lille undersøgelse blandt 40 tidligere italienskelever

- Ferie i Italien
- Fodbold – både som fritidsinteresse og i forbindelse med træneruddannelse
- Generel dannelses (elevernes egne ord!) og ren passion
- Sociale relationer med italienere i forbindelse med ophold både i og uden for Italien og den kulturforståelse, der kræves i forbindelse hermed
- Det kulinariske område, og arbejde hermed i professionel sammenhæng (fx kokkeuddannelse)
- Kultur og kulturforståelse, fx musik, sang, aflæsning af kulturkoder etc.
- På restaurant, både som gæst og restaurationsmedarbejder
- Som nøgle til arbejde med andre sprog, især spansk og fransk
- Arbejde med herboende italienere, fx på efterskoler og i børnehaver
- Arbejde med italienske turister generelt
- Afrikastudier på universitetet
- Bedre og hurtigere forståelse af anatomiundervisning på sundhedsstudier (lægelatin)
- Forståelse af arbejdskultur i Italien på studie i international virksomhedskommunikation
- Aupair-ophold, bl.a. hos Ferragamo-familien i Firenze
- Kurser i Italien, bl.a. kurser i udøvende kunst og kunsthistorie

Du kan på næste side læse 11 forskellige beretninger (på italiensk: *testimonianze*) fra tidligere elever.

Le testimonianze

Udpluk af erfaringer fra tidligere italiensk-elever (uredigeret og i uddrag):

Testimonianza no. 1: Marcus

Okay, jeg vil forsøge at give nogle ord til, hvordan jeg har mødt, brugt og nydt godt af italiensk sprog og kultur siden min gymnasietid.

Jeg valgte italiensk, inden jeg startede på gymnasiet, da jeg altid har været interesseret i Italiens historie. Jeg valgte også italiensk, fordi man ofte hørte om folk, der havde tysk, spansk eller fransk på de gymnasielle uddannelser, og jeg følte, at Italien var et mindst lige så spændende land og samfund med en interessant kultur, jeg gerne ville lære mere om.

I dag er det sådan, at jeg er fodboldtræner samt læser til lærer. I fodboldgerningen har jeg også altid kunnet lide italiensk fodbold, da jeg elsker passionen i italiensk fodbold, samt at Italien i min optik står for teknisk elegance blandet med benhård pragmatisme. Det er vidunderligt for en fodboldmand som mig.

Jeg har allerede været på trænerkurser hos DBU, hvor jeg op til flere gange har trækket på italienske interesser, når jeg har skulle give eksempler på teori set i virkeligheden. I forbindelse med at analysere kampe. Dette har også ført til spørgsmål omkring Italien fra andre interesserede blandt andet det de simple spørgsmål såsom *Hvad betyder kælenavnene på de italienske klubber? Og Gli azzuri?*

I forbindelse med mit lærerstudie kan jeg fortælle, at jeg læser historie og dansk blandt andet. Historiemæssigt har jeg som sagt altid kunne lide italiensk historie, men jeg har fået et bredere og mere nuanceret blik på historien omkring Italien. Ja, faktisk helt tilbage til romerriget, og hvordan Italien længe var bystater fremfor en samlet nation.

Jeg kan fortælle, at jeg særligt i danskfaget har benyttet mig af italiensk. Dette vil selvfølgelig også være kombineret med det halve år latin, jeg havde i 1.g også. Først og fremmest har jeg fået en mere basal forståelse for grammatik overordnet. Noget jeg dog også særligt har fået ud af italiensk er, at jeg har fået et andet sprog, som jeg netop kan sammenligne dansk med, når jeg skal lære andre om dansk grammatik. Dette være både ligheder og forskelle. Det giver igen et mere nuanceret blik på stoffet, og det har helt sikkert givet mig mere dannelses generelt, at jeg har været så tæt på den italienske kultur også. Nogle af tingene faldt jeg pladask for, mens andre var ting, hvor jeg må sige, at jeg fortrækker Danmark, men alle erfaringer er jo læring, og al læring er jo dannelses i mine øjne.

Jeg vil sige, at italiensk i mine øjne har pustet til den ild, som var min interesse i historien omkring Italien. Det har givet mig mere viden og en dybere forståelse indenfor sprog helt generelt, og så har undervisningen samt udvekslingen dannet mig, da jeg har oplevet en anden kultur på en helt anden måde, end jeg havde troet.

Testimonianza no. 2: Naija

Jeg læser pt. til møbeldesigner, og en stor del af uddannelsen handler om den verdenskendte møbelmesse i Milano, hvor vi selv spotter trends og udstiller til. Desværre pga. corona kunne vi ikke komme afsted i år. Men de næste par år, giver det mig en klar fordel at skabe kontakter i Milano til møbelmessen ved hjælp af sproget og kulturforståelsen. Så fremtidigt er det en kæmpe fordel for mig at have det italienske sprog i rygsækken.

Testimonianza no. 3: Mathilde

Da jeg har studeret engelsk og medievidenskab siden gymnasiet, skulle man ikke tro, at italiensk ville have så stor en relevans for mig, som det har haft. Min første tanke var, at jeg ikke rigtig har brugt det, men efter lidt overvejelse, blev det klart, at italiensk faktisk har givet mig en ret stor fordel på min uddannelse. Det kan godt være, at jeg er faldet lidt af på den mht. grammatikken, men spørgene fra systemerne i den italienske grammatik følger jo helt klart med, når man skal forstå engelsk grammatik.

Mht. sprogbrug, har jeg været i Italien på skiferie flere gange siden gymnasiet. Her har jeg udnyttet mit begrænsede ordforråd på bedste vis til at danne relationer. Det lyder måske ikke af meget, men det er utroligt givende, når folk faktisk forsøger at snakke et sprog, der måske ikke ligger lige til højrebenet. Det betyder, at der bliver arbejdet for en fælles forståelse, hvilket - efter min mening - kun styrker en relation.

Jeg har nok ikke oplevet så meget af den autentiske, italienske kultur som så mange andre, da jeg sammenlagt måske har været der i 2-3 uger siden gymnasiet, men jeg vil stadig vove at påstå, at jeg har haft meget kontakt med kulturen alligevel, selvom den har formet sig til at passe ind i en nordeuropæisk kultur. Her mener jeg, at man pga. sin undervisning i italiensk, måske har lettere ved at gennemskue de italienske rødder gemt under historie, kultur og sprog i f.eks. sonetter og teaterstykker. Her havde jeg i hvert fald en stor fordel gennem min uddannelse i engelsk.

Jeg har nydt rigtig godt af at kende til sproget og kulturen, og selvom jeg måske ikke bemærker det supermeget i min hverdag, er der dog nogle ting, der stadig hænger ved: 1. kog altid pasta med 1 liter vand pr. 100 gram + 1 ekstra liter og rigeligt salt. 2. ALDRIG fløde i en pasta carbonara. 3. sono, sei, è, siamo, siete, sono.

Testimonianza no. 4: Frederik

Jamen jeg har haft kontakt med italiensk sprog og kultur i mit studieliv, gennem forskellige udvekslingsstuderende, som jeg har haft fællesspisning sammen med og været til fester sammen med, da jeg boede på kollegie i Århus, så det har hjulpet mig med at være social med dem. Det har været rart at kunne som sprog igennem mit studiejob, hvor jeg kunne bedre kommunikere med de italienske kunder, da nogen af dem, der arbejdede med letbanen var italienske arbejdere. I mit nuværende erhverv, som gymnasielærer, har det været super at kende til italiensk historie og kultur i forbindelse med min undervisning, samt at være blevet introduceret til en af de bedste film og litteratur traditioner i Europa, som altid har inspireret den engelsktalende del af verden – det har været fantastisk for at kunne forklare tematikker og symboler. Personligt har jeg også bare altid været interesseret i underverdenen om det så er korruption som i Mani Pulite processen eller organiseret kriminalitet, som la Cosa Nostra, så har jeg fået en viden og nogle værktøjer, som gør at jeg kan følge med.

Testimonianza no. 5: Maiken

Jeg kommer lige med en lille liste over de gange jeg har mødt italiensk efter gymnasiet.

1. i mit sabbatår rejste jeg rundt i Italien en måned. Der fik jeg i hvert fald brugt mine sproglige evner jo længere ned i landet jeg kom. Det var også godt at have en viden om kulturen, for eksempel hvordan man er på en bar og sådan, så man er respektfuld mens man rejser.
2. jeg arbejdede 2,5 måned i Italien på forskellige campingpladser. Der var det ret rart at kommunikere med mine italienske kollegaer, også selvom det for det meste foregik på engelsk. Men det var også behjælpeligt når jeg skulle hjælpe de italienske gæster.
3. jeg datede et kort øjeblik en italiensk udvekslingsstuderende.
4. der er nogle gode italienske serier og film på Netflix som jeg nok ikke ville have set hvis jeg ikke havde haft italiensk på gymnasiet.

Testimonianza no. 6: Isabella - Mødet med Italien og italiensk efter gymnasiet

3 års læren af en anden kultur og et andet sprog giver først og fremmest dannelses. Jeg mener det er vigtigt at kende til verden uden for eget hjem, og på den måde være bedre rustet til livet. At gå rundt og være ignorant og tage skyklapper på omkring omverdenen, mener jeg er ligefrem giftig og trist. Derfor har italiensk i gymnasiet bidraget til en forståelse af verdenen, kulturerne og deres folk. Denne forståelse vil også medvirke til et bedre og mere givende erhvervsliv i mit arbejde som psykolog, da jeg har en større forståelse for folks forskelligheder. Det er altså en kæmpe fordel at lære om andre kulturer og sprog i gymnasiet, da denne almene dannelses gør os til bedre og mere fordomsfrie mennesker – især i denne tid vi lever i, hvor Danmark bliver mere multikulturelt og flere nationaliteter bor her.

Ud over min holdning til læren om fremmedsprog og kulturer, har jeg selv opsøgt Italien og italiensk når muligheden har vist sig. Når man bruger 3 år på at lære et sprog bliver man nok lidt hjernevasket af landet og på den måde er der en kærlighed til det. Jeg elskede i forvejen Italien, men de fleste rejser jeg selv har valgt, har siden gået til Italien og når jeg er der, er det en kæmpe fordel at kende kulturen og kunne sproget. Derudover er det ret sejt at kunne et tredje sprog i et land, hvor vi alle taler dansk og engelsk – det var også mit yndlingsfag i gymnasiet!

En sidste kontekst, hvor jeg personligt møder Italien og italiensk er når mine søskende finder partnere. Min brors hustru er godt nok tysk og min søsters mand er palæstinensisk, men når folk bliver par er der en masse familie der automatisk følger med, og her har jeg mødt Italien. Min svogers familie bor forskellige steder i verden (da Palæstina er under pres fra Israel, og derfor et hårdt sted at bo), og derfor taler nogle af dem også Italiensk. Selvom det efterhånden er længe siden jeg gik i gymnasiet (4 år) så er alt ikke glemt og jeg blev pludselig udfordret i mine sproglige evner. Som nævnt bliver Danmark mere multikulturelt, så jeg er sikker på, at jeg nok kommer til at møde Italien og italiensk igen – også i mit fremtidige arbejde som psykolog.

Testimonianza no. 7: Luna

Først og fremmest er jeg glad for at have valgt italiensk i gymnasiet. Det har åbnet døre for mig samt min interesse for Italien er blevet større. Sproget har jeg brugt mest på mit arbejde i restauranten. Vi har haft mange italienske turister eller italienere som er bosat i DK pga arbejde. Det har været et godt og nyttigt kort at tage frem og snakke italiensk med dem. Jeg har været i Rom i september sidste år, hvor jeg selvfølgelig har snakket italiensk så meget jeg kunne. Jeg fandt en bog af Federico Moccia i lufthavnen og købte selvfølgelig Tre Volte Te fordi vi havde læst nogle af hans værker i klassen. Det var noget jeg tydelig kunne huske og var glad for at vi lærte dengang. Jeg fik personligt især meget ud af vores udvekling i Milano. Jeg husker maden vi fik hjemme hos dem og kaffen.

Testimonianza no. 8: Julia

Jamen jeg kan jo bevidne om hvor fedt det var at have italiensk efter som jeg brugte det sidste sommer ombord på en klassisk sejlyacht som sømand. Det meste af besætningen inkl. kaptajnen var italiensk, og brugte det hver dag i forhold til kulturforståelse: mad, historie, samfundsstrukturer, arbejdsmiljø, ligestilling og at gøre sig selv forstået. Ombord serverede og underholdte vi gæster som var italienske, og blev mødt af meget respekt når jeg udviste min kulturforståelse og kunne fortælle om forskellene på Italien/Danmark... på italiensk! Arbejdet blev i den grad sjovere samtidigt med at det blev mere professionelt. Til tider var det svært at være kvinde på dækket, i en maskulin verden, især i den italienske verden. Men ved at kunne tale sproget til dels og forstå hvorfor, blev det muligt for mig at kommunikere dette problem, og derefter blev jeg taget mere seriøst. Også generelt har det været fantastisk for min sprogforståelse i at lære andre sprog som tysk og fransk. Da jeg har studeret arkæologi, var det også nemmere at tyde nogle latinske tekster og gamle italienske skrifter vedrørende udgravninger og forskning. Har været meget glad for at jeg valgte italiensk på gymnasiet!

Testimonianza no. 9: Malthe

Det kan være lidt svært at sætte ord på, og men udover mine åbenbare skills i italiensk vil jeg sige at undervisningen førte til en general nysgerrighed omkring Italien og kulturen. Jeg har altid været nysgerrig og ivrig efter at lære og opdage, så det har været med til at forme mig som person. Jeg har efterfølgende været i Italien som turist, og der har jeg haft en tydelig fordel. En sjov historie er da jeg var i Milano med min daværende kæreste i 2017, og vi skulle leje et Airbnb. Kvinden der kom med nøglerne kunne ikke snakke engelsk, men kun spansk og italiensk. Det gav nogle udfordringer, og jeg måtte grave dybt i min hjerne efter ordene, men vi endte med at få klaret det hele til sidst!

Testimonianza no. 10: Signe

Efter gymnasiet tog jeg et sabbatår, hvoraf halvdelen af året blev tilbragt i Firenze, hvor jeg læste et semester på Accademia Italiana, på linjen product and interior design. Her havde jeg også obligatorisk italienskundervisning, hvor mine færdigheder fra gymnasiet virkelig kom til sin ret og var meget nyttige for mig - både ifht skole og dagligdagen generelt. Både på CV'et og til optagelsesprøven på Kvote 2 til Arkitektskolen i Århus betød opholdet rigtigt meget. Desuden har jeg med Arkitektskolen været på flere studieture til Italien, og hvor jeg har haft en god grundforståelse for den italienske kultur og arkitektur(historie) generelt.

Testimonianza no. 11: Martin

Efter gymnasiet har jeg holdt kontakt med Alessandro som jeg boede med på udveksling i Milano. Derudover har min store kærlighed for italiensk mad og Calcio også holdt mig tæt med det italienske, hvor kundskab til sprog og kultur er et godt værktøj. Der hvor det at have haft italiensk, har vist sig ved størst nytte, har så været så langt væk som Tromsø i Nordnorge. Der er en del italienske studerende der tager til Tromsø for at studere. Da jeg flyttede derop faldt jeg hurtigt i snak med dem og fandt et fælles ståsted igennem min forståelse og kærlighed til støvlelandet samt mine evindelige forsøg på at snakke italiensk med dem. På denne måde blev mine bedste makkere i Tromsø en flok italienere, hvor jeg hjalp dem til at forstå engelsk og norsk, og de hjalp mig med at udbygge mit italiensk. Jeg har stadig fast kontakt med dem og besøgte dem alle sammen + Alessandro i Milano, Firenze og Siena her i efteråret, hvor jeg rejste rundt med tog og på egen hånd. Bare det at kunne en lille smule italiensk har været en gave til at komme ind på italienere.

Opgaver til beretninger fra tidligere elever

Opgave 1

Mundtlig øvelse i par.

- A. Udvælg to *testimonianze*, som du vil arbejde med. I skal arbejde med fire forskellige *testimonianze*. Forestil dig, at du på italiensk skal fortælle en ung italiener om, hvad danske italienskstuderende bruger deres viden om italiensk sprog og kultur til.
- B. Lav først Flashcard, Learn og Match i denne Quizlet, så du har en lille pakke med gloser, der kan anvendes til dine genfortællinger på italiensk:
https://quizlet.com/_9zpymu?x=1jqt&i=ewwba
- C. Nedskriv nøgleord til din fremlæggelse på et talepapir. I par skiftes I til at være henholdsvis en ung dansker, der fortæller, og en ung italiener, der lytter aktivt ved at komme med bekræftende udtryk eller små tillægsspørgsmål. Sådanne udtryk kan du se eksempler på her:

Nå, der kan man bare se – Ah, davvero?/Sul serio?

Ok, meget interessant – Ok, molto interessante

Nå, det havde jeg ikke lige regnet med! – Toh, non l'avrei mai detto!

Nice! – Bene bene!

Nå ja, klart! – Certo/Chiaro/Ovviamente!

Ok, jeg er med – Sì, sì, ho capito

Nå da, er det rigtigt?! – Ma dai, sul serio?

Opgave 2

Skriftlig øvelse samt øvelse af udtale og tekstforståelse i par/grupper.

Nedskriv din genfortælling af de to beretninger, som du lige har fremlagt mundtligt for din makker, på et stykke papir/et stykke karton uden at angive navnene, som beretningerne stammer fra. Byt med et andet makkerpar, læs på skift beretningerne højt for hinanden og kom med bud på, hvilke beretninger det drejer sig om. Der gives 2 point pr. rigtigt gættet beretning, 1 strafpoint ved forkert gæt.

Øvelsen kan også laves i større grupper, hvor papirerne/kartonstykkerne blandes, og gruppedeltagerne på skift trækker en beretning, der læses højt. Gættes der rigtigt, kan vedkommende tage arket som point. Gættes der forkert, lægges det nederst i bunken.

DEL 3

To karriereprofiler: Carina Graversen og Mads Klinge

I det følgende skal du se to videooptagelser med to meget forskellige karriereprofiler, som begge har det til fælles, at udgangspunktet for deres karriere har været studiet af italiensk sprog og kultur.

Video med Mads Klinge:
<https://cutt.ly/cWSbJlh>

Video med Carina Graversen:
<https://cutt.ly/UWSb2JJ>

Opgave 1

Mundtlig øvelse i par.

I skal hver vælge én af karriereprofilerne, og udarbejde en præsentation af vedkommende på italiensk. I kan fx komme ind på deres baggrund og den måde, de har valgt at bruge deres italienskkompetencer på. I kan finde relevante glosor i Quizlet for henholdsvis Carina og Mads i øvelse 2 og 3.

Nedskriv kun nøgleord til præsentationen på et talepapir, og fremlæg dernæst profilen på skift for hinanden på italiensk.

Opgave 2 til video med Carina Graversen

Skriftlig, individuel øvelse.

- Se interviewet med Carina Graversen.
- Lav følgende øvelser i Quizlet med italienske glosor til interviewet: Flashcard, Learn og Match i Quizlet i linket her: https://quizlet.com/_a1jhgo?x=1qqt&i=ewwba
- Lav dernæst nedenstående øvelser uden brug af hjælpemidler (som til delprøve 1 til skriftlig eksamen). Du må dog gerne lytte til interviewet igen.

A. Hvilken uddannelse har Carina Graversen? Sæt kryds.

- Scienze politiche Giurisprudenza Interprete e traduttrice

B. Hvor mange år har Carina Graversen arbejdet med italiensk? Sæt kryds.

- Vent'anni Dieci anni Trent'anni

C. Hvad er Carina Graversens vigtigste budskab? Sæt kryds.

- L'inglese basta per comunicare con gli italiani in contesti lavorativi
 L'italiano è poco usato in Danimarca
 L'inglese non basta per comunicare con gli italiani in contesti lavorativi

D. Forbind venstre og højre spalte, så sætningerne er korrekte.

1	Carina dice che è importante imparare	A	ingegneri e operai italiani
2	Secondo Carina l'italiano potrà essere	B	traduttrice, interprete, insegnante e coach
3	In Danimarca molti grandi progetti nel settore edilizio sono svolti da	C	per il sindaco
4	Carina ha fatto il primo tirocinio	D	all'università, alle scuole serali, a corsisti privati
5	Carina ha fatto il suo secondo tirocinio in un paese vicino a Roma dove lavorava	E	imparare una cultura
6	Carina adesso lavora come	F	più lingue al liceo
7	Carina insegna l'italiano	G	in una ditta a Bologna che faceva importazione di mobili e lampade
8	Imparare una lingua significa anche	H	un'arma segreta in un contesto lavorativo

	1	2	3	4	5	6	7	8
Løsning								

E. Sandt eller falsk?

		Vero	Falso
1	L'italiano serve molto per lavorare con gli italiani		
2	Tutti gli italiani sanno bene l'inglese		
3	La Metropolitana a Copenaghen è stata costruita da italiani		
4	Un'amica d'università di Carina vende giocattoli		
5	Carina svolge molte attività diverse in ufficio		
6	Carina ha fatto il tirocinio a Firenze		

F. Vælg det rigtige af de fremhævede ord

Carina Graversen svolge **molta** / **molte** / **molto** attività diverse grazie alle sue competenze d'italiano. **Lavora** / **lavoro** / **lavorano** come traduttrice, interprete e come insegnante **ai** / **all'** / **al** università, **ai** / **al** / **alle** scuole serali e a corsisti privati. Nel **suo** / **sua** / **suoi** ufficio fa anche coaching ad italiani residenti in Danimarca. Carina **ho** / **ha** / **abbiamo** fatto due tirocini: uno a Bologna in una ditta importatrice di mobili e lampade danesi, uno in **un** / **uno** / **un'** piccolo paese vicino a Roma dove ha lavorato per il sindaco.

Lavorando per il sindaco ha imparato a conoscere il sistema **amministrativo** / **amministrativa** / **amministrative** italiano. Carina racconta che c'è molto bisogno di persone che sanno l'italiano nel settore edilizio. **Molti** / **Molto** / **Molte** italiani non sanno bene

la / **lo** / **il** lingua inglese, e le aziende danesi spesso si basano solo sull'inglese. Secondo Carina una lingua imparata al liceo **potrà** / **potrò** / **potrete** diventare un'arma segreta nel futuro lavorativo dei giovani.

Opgave 3 til video med Mads Klinge

Skriftlig, individuel øvelse.

- Se interviewet med Mads Klinge.
- Lav følgende øvelser med italienske glosor til interviewet i Flashcard, Learn og Match her:
https://quizlet.com/_a1k222?x=1qqt&i=ewwba
- Lav dernæst nedenstående øvelser uden brug af hjælpemidler (som til delprøve 1 til skriftlig eksamen). Du må dog gerne lytte til interviewet igen.

A. Skriv korrekte sætninger ved at sætte ordene/ordklyngerne i rækkefølge.

Der kan være flere muligheder.

1 ha – anni – venticinque – Mads Klinge

2 studiato – Mads Klinge – l’ – all’ - italiano – ha – università

3 agroalimentari - si – di – esportazione – di – occupa – Mads Klinge – prodotti

B. Sandt eller falsk?

		Vero	Falso
1	Mads Klinge ha studiato l’italiano e il cinese		
2	Mads ha lavorato all’Ambasciata a Roma		
3	La comprensione interculturale non è importante		
4	Secondo Mads Klinge gli studi linguistici portano a poche possibilità lavorative		
5	Mads Klinge lavora solo con l’esportazione di prodotti danesi per il mercato in Italia		
6	Lo studio dell’italiano ha dato a Mads Klinge delle competenze retoriche e un’importante comprensione della cultura aziendale in Italia		

C. Indsæt verbet i den korrekte tid (presente eller passato prossimo) og bøjning.

Verberne står i kronologisk rækkefølge:

avere - studiare - lavorare - occuparsi di - svolgere - volere - imparare - ottenere - essere
- sottolineare - dare - dire

Mads Klinge _____ 25 anni, e _____ l'italiano all'università di Copenaghen. All'Ambasciata a Roma _____ nell'ufficio commerciale. Attualmente _____ attività legate all'esportazione di prodotti agroalimentari danesi per l'Associazione Nazionale del settore Agroalimentare. In ufficio _____ molti compiti diversi per le aziende danesi che _____ esportare i loro prodotti. Mads Klinge non si occupa solo di esportazione in Italia, ma anche di aziende che esportano i loro prodotti in Asia. Secondo Mads Klinge quando si _____ una lingua si _____ anche una conoscenza importante della cultura, e la comprensione interculturale _____ fondamentale. Mads Klinge _____ che gli studi linguistici _____ molte possibilità lavorative, ma _____ anche che è importante essere attivi e creativi.